Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 785 — NGÀY THỨ SÁU 27 FÉVRIER 1920—NGÀY 8 THÁNG GIÊNG ANNAM NĂM (Canh-thân) — NĂM THỨ 13

Lục Tỉnh Tân Văn

六省新聞

Adm. Gérant—NGUYỄN-V-CỦA

ADMINISTRATION ET RÉDACTION: Saigon, Rue Catinat, 153 155 (1er Etage)

GIÁ BÁN: Nam-kỳ, Trung-kỳ và Cao-man
Một năm...... 6$00
Sáu tháng.... 3 50
Ba tháng..... 2 00
Mua báo thì kể từ ngày mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng mà phải trả tiền trước.

MỖI TUẦN LỄ RA BA KỲ:
NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
Mỗi số bán lẻ........ 0$04
TÉLÉPHONE Nº 175 | Adresse télégr.: LUCTINH-SAIGON

GIÁ BÁN: BẮC-KỲ, LÀO, ĐẠI-PHÁP VÀ THUỘC ĐỊA.
Một năm...... 7$00
Sáu tháng.... 4 00
Ba tháng..... 2 25
On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:
à SAIGON: Aux bureaux du Journal.
à HANOI: Aux bureaux du Trung-Bắc-Tân-Văn.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. — *Các hàng đại-biểu các sắc nhơn dân Annam đến từ tạ quan Thống-đốc Maspero.*
2. — *Quan Tổng-thống Maurice Long với quan Thống-đốc Le Gallen tới Saigon*
3. — *Quan Tổng-thống tiếp bàn phái-viên Annam.*
4. — *Cung hạ tân quan.*
5. — *Cung tặng M. Ng.-đăng-Tiếng.*
6. — *Phụ nhụ tân văn.*
7. — *Người mướn phố và nhà nên biết.*
8. — *Đức cha Mão siêu thăng.*
9. — *Chùa bà cháy*
10. — *Lời cảm tạ.*
11. — *Thơ tín.*
12. — *Thông báo.*
13. — *Hướng truyền.*
14. — *Đông-Pháp báo tin.*
15. — *Oan kia theo mãi.*

Các hàng đại-biểu các sắc nhơn dân Annam

Đến từ tạ quan Thống-đốc Maspero

Chiều hôm ba mươi tết nhằm ngày thứ năm 19 février 1920, nào là chư vị hội-đồng Quản-hạt, hội-đồng Thành-phố Saigon, Cholon, nào là các nhà canh-nông, thương-mãi, kị-nghệ Annam, lại với các quan Đốc-phủ, phủ, huyện, cùng quan viên chức dịch và các nhà soạn báo Annam đều tề tựu tại dinh Thống-đốc Nam-kỳ mà từ tạ quan Thống đốc Maspero. Đã trót hai năm trời, ngài quyền lãnh Chánh-phủ quản-hạt, hằng đem lòng dìu dắc con nhà Annam vào đường tấn-bộ, chẳng luận chi những điều Thượng-quan đã giúp cho quan viên Annam đặng dự thêm vào quyền chánh trị trong xứ; mà lại cho như việc ruộng rẫy thì Thượng-quan đã lo mà đào kinh múc xáng càng ngày càng thêm; việc thương-mãi kị-nghệ, thì đã chuẩn ban tiền phụ-cấp mà mở lớp học thương-mãi bằng tiếng Langsa tại hội khuyến học, lớp học thương-mãi bằng chữ Quốc-ngữ tại hội sở « Nam-kỳ thương-mãi kị-nghệ » mà giúp cho dân chúng Annam mau dự vào cuộc tự do lý-tài đặng có mở mang vận mạng cho xứ sở. Tóm lại là hễ có điều chi là lợi ích cho đồng bào ta mà Thượng-quan có thể làm đặng, thì chẳng khi nào từ nan. Cho hay miệng đời nhiều tiếng thị phi, vua Nghiêu chủ Chích; nhưng hôm nay đủ mặt các hàng đại-biểu các sắc nhơn dân Annam ta, tùy theo phong tục Annam, trước ngày mồng một tết, đến mà tỏ tấm lòng thần dân ái đái như vậy, thì đủ hiểu mây đen cũng lắm lúc xong xanh muốn che lấp mặt trời cho mờ mịt, song chòm khóm vô nghì, vội đã lại thấy bóng thái-dương tỏ rạng đâu đâu thảy nhuần gội ơn soi xét.

Đúng bốn giờ, quan Thống-đốc cho mời hết vào Phòng văn, thì ông Hội-đồng Quản-hạt Trần-định-Bảo đứng thay mặt cho dân chúng Annam mà cảm đội ơn rộng nghĩa dày của quan Thống-đốc Maspero đã hết lòng nhơn ái, hết lượng khoan hồng mà khuyên dạy giùm giúp cho dân chúng Annam. Và lại ước ao sao cho may nhằm cơ hội cho ngài cứ ở lại mà cầm quyền cai trị xứ Nam-kỳ cho đặng bền lâu. Ông Bảo đọc vừa dứt lời, thì ai nấy đều vỗ tay mong ước sao cho như nguyện.

Quan Thống-đốc nghe bấy nhiêu lời thành thiệt cũng lấy làm cảm động, bèn đáp từ đại lược rằng:

« Thượng quan thấy Annam mình ở thì chưng như vậy thì lấy làm cảm cảnh vô cùng. Từ khi thượng-quan Quyền lãnh Chánh-phủ Nam-kỳ, thì hằng ngày dùng hết tâm trí mà lo cho trong xứ đặng trở nên phồn thạnh, nhơn dân cho đặng an lạc hơn. Song cũng *chưa làm hết sở nguyện*, mà chưa làm đặng hết sở *nguyện là cũng chẳng phải tại Chánh-phủ thượng-ti không giúp cho, mà chỉ vì cuộc chiến tranh làm cho chúng ta phải bị nhiều điều ngăn trở. Tuy vậy mặc dầu, song Thượng-quan cũng đã làm đặng nhiều điều bổ ích cho ta lắm lắm. Như những là định tiền phần thưởng đạo nghệ cho các giáo chức mỗi năm 120 đồng, đã hay số tiền 120 đồng cũng chẳng thấm vào đâu, nhưng cũng là bước được một bước đầu và nhờ có Thượng-quan biện bác hơn hai năm nay mới xin đặng. Chí như cuộc Tự-do lì tài, thì Thượng-quan đã có làm một cái tờ phúc bẩm thiệt dài [illegible] cho Quan Thượng Thuộc-địa Albert Sarraut mà cắt nghĩa rằng từ khi mới khởi đoan thì có lắm kẻ không biết suy xét cho chính mà làm mới tì chỗ thất lạt, song ngày nay dân chúng Annam thảy đều hiểu biết địa vị của mình là phải cho dè dặt, cho kiên nhẫn, cho thông thạo, nên chi cuộc ấy là một cuộc đại hữu ích cho con nhà Annam. Và xin Quan. Thượng yên tâm thì có lẽ cũng nhờ cuộc lì tài phát hiện ra đó, mà Nam-kỳ càng thêm giàu, thêm mạnh. Về việc tăng lương bổng cho Quan-viên Annam, thì Thượng-quan lại có gởi cái bài nói về số tiền cư xử nhựt dụng của một người quan viên Annam trong Nam-kỳ của báo «Nam-việt hướng truyền» (Echos Annamite) cho quan Thanh tra thuộc địa dệ trình cho quan Thượng Thuộc-địa, và hứa sẽ làm cho thỏa thiệp. Sau rốt lại Thượng quan cảm ơn ai nấy đã ước ao cho Ngài cứ cầm quyền Chánh-phủ Nam-kỳ cho đặng lâu bền, thì Thượng-quan mỉn cười mà phân rằng Ngài cũng đương niên tráng lực cường, ví như lúc nầy mà chưa được như nguyện, mai sau chắc cũng có ngày hậu hội. »*

Quan Thống-đốc vừa dứt lời, thì ai nấy đều thảy hoan hô dồng được.

Qui hóa thay! Như Quan Thống-đốc Maspero thì quả thiệt là một vị chăn dân đủ tài đủ đức. Bổn-quán, chẳng dám nào, kính xin thay mặt cho ba triệu đồng bào mà tạ ơn một đứng chí thành đã hết dạ vì dân vì nước, và cầu xin sao cho sự ước ao của chúng ta cho đặng thỏa thích; bằng không, thì kì hậu hội cũng không chầy thời kíp:

Còn non, còn nước, còn dài,
Còn lòng ái đái, còn người khoan nhơn.

Lục-Tỉnh-Tân-Văn.

QUAN TỔNG-THỐNG Maurice Long VỚI QUAN THỐNG-ĐỐC Le Gallen tới Saigon

Bữa thứ sáu, 20 février nhằm ngày mồng một, Tết Annam, lối hai giờ chiều, tàu Paul Lecat tới bến.

Chẳng cần nhắc, ai nấy cũng biết chuyến tàu ấy có tân quan Tổng-thống Maurice Long với quan Thống-đốc Le Gallen đáo nhậm.

Trước khi tàu tới bến, súng đồng nổi tiếng tiếp chào vừa đặng vài hiệp, thì đã thấy thiên hạ lao xao, quan quân rộn rực; ngựa xe như nước, quần áo như nêm, đông qua nhà-rồng chực tiếp.

Chừng tàu cập cầu, đúng bốn giờ chiều, quan quyền Tổng-thống Monguillot với quan quyền Thống-đốc Maspero xuống tàu làm lễ tiếp. Nghinh tiếp xong, nhị vị thượng quan lên cầu, có quan Đốc-lý thành-phố Saigon là ông Foray chực rước và đọc tại đó một bài diễn thuyết chúc mừng ông Maurice Long.

Quan Tổng-thống Maurice Long đáp liền bài diễn của ông Foray, thật là khẩu tợ huyền hà, lời lời đều là châu ngọc. Hai bài diễn chúc và đáp tạ rất dài, kỳ báo tới sẽ diễn ra quốc-âm cho liệt quí tường tất.

Đoạn các quan để huề lên xe hơi, xe đầu ông Maurice Long với ông Monguillot ngồi, xe thứ hai ông Le Gallen với ông Maspero, kế nữa ông Foray v. v... Cũng có xe bà Maurice Long với bà Monguillot và lịnh ái Long theo về phủ. Từ nhà rồng về tới phủ, hai bên lề đàng đều có lính bồng súng giàng hầu, còn trước đầu xe quan Tổng-thống Long thì có đạo mã-kị Langsa lên cặt-ký, rút thanh đao đi trước. (Đạo mã-kị ấy cầm đầu là một vị thiếu niên anh hùng Ng.-văn-Xuân).

Khi tới Phủ, ông Monguillot có đọc một bài chúc mừng tân quan Tổng-thống ông Maurice Long cũng có đáp lại một bài rất dài và rất tao nhã, (sau sẽ diễn ra quốc âm.)

Qua bữa sau, thứ bảy 21, ông Maurice Long, để trọn buổi mai tiếp quan Tổng-thơ-ký Monguillot với quan Thông-Đốc Le Gallen và ông Maspéro, luận đàm quốc sự. Chiều lại, ngài mới tiếp ông Kircher Tổng-quản tòa thương-chánh với ông Détieux Tổng-quản Tài-chánh.

Bữa Chúa-nhựt 22, quan Tổng-Thông cập lịnh phu-nhân vào viên đất thánh. Ngài có để một tràng-hoa gọi là ra mắt những đấng đã vì nước qua đây mà mơ mang, rồi phải gởi xương cho thuộc-địa. Khi Ngài và phu-nhân đến đất-thánh, có quan Thông-Đốc Le Gallen chực tiếp. Đoạn quan Thông-Đốc Le Gallen mới đi cùng quan Tổng-Thông và phu-nhân tới viên các dưỡng-đường theo như lời quan Lương-y Lecomte cầu thỉnh. Tới viên nhà thương đông-đất, có quan lương-y Gaide với Maurras nghinh tiếp. Vào Cholon có quan Chủ-tỉnh L'Helgoualch chực rước, đi viên nhà thương Drouhet, nhà-sanh, trường nữ, nhà-thương chợ-rẫy và trường mù. Có quan thầy Biaille de Langibaudière, bà Léandri, quan thầy Lalung Bonnaire với M. Luzergues nghinh tiếp.

Viên đủ các nơi, lúc trở về phủ, đi đàng mé sông, ngài ghé viên nhà-thương Choquan có quan thầy Ledoux tiếp rước, Chừng về tới Saigon, ngài vào viên Institut Pasteur, có quan thầy Noël Bernard dẫn giải cả công việc trong đấy.

Trưa lại, ngài tiếp quan Tổng Thơ-ký luận bàn cập-sự, rồi ngài tiếp ông Girard vào xin ra mắt mà bàn về vụ Caoutchouc

Bữa thứ ba 24 février ngài đi Cao-Miên, thứ sáu 27 février về Saigon.

Quan Tổng-thống tiếp bàn Phái-viên Annam

Quan Tổng-thống Maurice Long định chúa-nhựt 29 février, 9 giờ ban mai tiếp bàn Phái-viên Annam xin ra mắt ngài.

Tưởng chắc bàn Phái-viên Annam sẽ thừa dịp nầy mà bẩm bày dân-ý Nam-kỳ cho tân quan biết đâu là chỗ dân vọng và tân quan Tổng-thống cũng sẽ thừa lấy cơ hội tỏ ý của ngài sẽ làm điều chi ích quốc lợi dân trong thời đợi nầy cho bàn Phái-viên Annam rõ biết.

Cung hạ tân quan

Giadinh, le 14 février 1920.

Ngày 7 février 1920 hương chức làng An-phú có làm tiệc mừng cho cựu hương cả của làng là thầy Nguyễn-văn-Võ mới đắc cử Nghị-viên địa hạt tổng An-bình ngày 25 janvier 1920.

Ngày ấy tại công sở làng An-phú có trần thiết một tiệc rất trọng hậu

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thạo rượu thảy đều khen ngợi
Chỉ một mình hãng **Denis frères** *có trữ mà thôi*

và chỉnh tề. Đúng 7 giờ tối thì nhập tiệc. Có thầy Cai, thầy Phó sở tại, thầy cựu Hội-đồng Nguyễn-quang-Nghị, thầy Trần-xuân-Thọ giáo tập trường Giồng-ông-Tố, và có nhiều vị hương chức các làng có vời cũng đến dự tiệc, xem rất đông đảo có bọn đờn tài tử giúp vui.

Khi tiệc hầu mãn, đãi champagne, thì có hương sư Phan-văn-Thạnh đứng dậy đọc lời chúc tụng như sau đây :

Bẩm hai thầy :

Hương chức làng chúng tôi lấy làm vinh hạnh đặng hai thầy và thầy Hội-đồng cựu đến dự tiệt nầy, vậy tôi xin thay mặt cho hương chức hội tề làng tôi xin phép ba thầy đặng đọc lời chúc tụng công đức và mừng cho cựu hương cả làng tôi, là Nguyễn-đại-nhơn mới đắc cử chức nghị-viên địa hạt.

Vả chăng thầy Hội-đồng nầy vẫn là con nhà gia thế, giòng giỏi trâm anh, Lịnh tổ khi trước vốn là người khoa mục thuở Cựu-trào, Lịnh tiên nghiêm lại là Cửu phẩm Bá-hộ sắc phong ; còn người từ ra làm Chánh lục bộ cho tới vị Hương-cả, trải 18 năm dư, chức việc trong làng làm đũ, công lao từ ấy đã dày, người chẳng những có tài mần thiệp lo lắng việc bua quan, người lại có đức tánh khoan hòa ở ăn cùng lân lý. Bởi vậy nên xa gần kính mến, trên dưới yêu vì.

Nay đến cuộc tuyển cử nghị-viên địa hạt nầy, người lại nghĩ rằng, đã sanh cái phận trong trời đất, phải có danh gì với núi sông, nên người ra dự cử là dốc lãnh một phần trách nhậm với đời. Mà cho hay cao xanh chẳng phụ đứng lòng lành, nên được phần nhiều ông cử người lên thay mặt cho dân trong tổng nầy, thiệt là xứng đáng vậy.

Nay hương chức làng chúng tôi đều rập nhau một tiếng chúc cho thầy : thang mây nhẹ gót, biển hoạn sóng êm, ngõ hầu biện phán đều công ích với quan trên cho dân dưới gội nhuần ân huệ. Tiệc nầy tuy đạm bạc, song xin người nhậm lấy chút hậu tình.

Kính chúc :

Nam-kỳ thạnh-trị ! Gia đình thái bình ! An-bình miên-viễn !

Khi dứt lời ai nấy đều vỗ tay, ngoài sân đốt pháo ; còn trong thì đờn trồi khúc tiêu tao, rất nên vui vẻ, đoạn thầy Hội-đồng có bày lời trân trọng đáp tạ trước hai thầy sau là làng có lòng chiếu cố. Kế đó thầy giáo thọ cũng đứng dậy đọc một bài như sau nầy :

Bẩm hai thầy :

Nay nhơn dịp làng vầy tiệc hạ tân quan cho Ng-.đại-nhơn, tôi may mắn được dự tiệc nầy, rất cám hậu tình trong hương chức. Trong tiệc nầy tôi chẳng biết lấy chi biện bạch gương thạnh đức của làng, và tỏ chút lòng mừng cho thầy Hội-đồng, sau cùng liệc quí chư tôn đặng tôi thồ lộ cái niềm hâm mộ của tôi.

Vẫn tôi chẳng phải sanh trưởng trong làng nầy, nhưng ký ngụ đã lâu, nên tham thấu được tình hình nhơn vật, thì càng lâu lòng càng mến.

Làng nầy điền tích nhỏ, dân số ít hơn các làng trong tổng thì mặc dầu, nhưng : gương nay đề năm nền phiệt duyệt, dấu xưa roi một miếu trung trinh ; còn những đều đáng phương ngợi ra đây, như : hương chức cùng dân trong làng, lớn nhỏ có tôn ti dưới trên đều hòa thuận, biết kính đức trọng tài hay vui nhơn mến nghĩa ; như vậy dầu là nơi địa linh nhơn kiệt, dầu là chỗ tục mỹ phong thuần, tưởng âu cũng thế. Tôi đây vì duyên bình thủy, chút nghĩa tương tri, song cũng đặng muối lang huệ thơm lây, cảnh phong quang vẽ rạng.

Còn lại tông tích và công nghiệp của thầy Hội đồng, thì làng mới xưng tụng ra trước, nên tôi không nhắc lại, chỉ phân phô về nhơn phẩm và cách cư xử của người cơn bình nhựt. Người vẫn tánh tình khẳn khái, phẩm độ thanh cao, gồm đức tài mà hay khiêm nhượng, nhà phú hậu mà chẳng kiêu căng, tôi cùng luận việc xưa nay, nên rõ là trang có đởm lược. Hội nầy người ra lảnh phần trách nhậm to tác như vầy là hầu mong đem sở kiến đặng lo ích nhiều đều công ích cho quê hương, cho khỏi hổ cái phận râu mày trong vô trụ. Nên đây tôi cũng tỏ lòng kính phục sự kiến thức và lòng công chánh của hương chức hội tề mười thôn trong tổng nầy, biết chọn người mà ký thát cái mạng vận tương lai của đoàn dân chúng. Vậy trước khi dức lời, tôi xin chúc cho thầy : đời thêm phước lộc, tuổi đặng dài lâu, danh cao một thuở, tiếng đề ngàn thu.

Tung hô :

Đông-dương Đại-pháp ức vạn tư niên !

Nam-quốc sơn hà, thiên thu tráng lệ !

Tiếng đọc vừa dức, vỗ tay rất lâu, trong tiệc ai nấy đều tỏ sắc hân hoan, thầy Hội-đồng cũng đáp tạ nhiều lời ôn hậu, kế đồng hồ đã mười giờ, chư vị ở xa đều cáo biệt.

An-phú cựu Hương-thân,
NGUYỄN-QUAN-MINH.
kính lục.

CUNG TẶNG

M. Nguyễn-đăng-Tiếng

Tân nghị viên địa hạt hội-đồng Phong-phú (Mytho)

Nguyên ông Nguyễn-đăng-Tiếng đây đương chức hương trưởng làng An-hữu.

Người tánh nết rất thảo thuận, độ lượng khoan hòa, không ý cách kiêu, không ỷ mình giàu sang cùng cậy thế ỷ thân mà hiếp đáp kẻ vô cô ; thật bề cư xử với mọi người rất nên nho nhã.

Ông ra giúp việc làng có hơn 10 năm công nghiệp, sau ông có ra dự chức nghị viên hội đồng thẩm án Mytho.

Từ ngày ông ra giúp việc làng đến nay, rất nên siêng năng cần cán, toan mở mang cho làng sở tại của ông luôn luôn.

Ngày 18 janvier 1920 là ngày tuyển cử nghị viên địa hạt tổng Phong-phú, ông ra dự cử ; nhưng rất nên may mắn cho ông đặng đắc cử.

Bởi ông lòng dạ hiền từ, nết na thuần hậu, lại có chí mở mang đàng tần hóa cho dân sự trong tổng, nên chư vị thừa sai thầy đều hằng lòng mà trạch cử ông, là người vài nên xứng đáng mà thay mặt cho dân trong tổng.

Nghe đặng hỉ tín như vậy, chư vị liên hữu và tôi rất nên hân hoan, mà thầy ông Nguyễn-đăng-Tiếng ngày nay, đắc chí thanh vân, gắn guỗi quan trên đặng toạn mở mang đều công ích cho dân sự trong tổng Phong-phú nhờ.

Chẳng có chi tỏ tâm lòng hoan lạc và thành kính nên tôi xin câu chúc cho ông hội đồng Tiếng từ đây :

Nẻo hoạn êm chơn,
Đàng mây vững bước.

Caibe-Anhữu, VÕ-THÀNH-LIÊN.
Kính tặng.

« Phụ-nhụ tân-văn »

(Riêng cùng tỉnh Soctrang)

Tiện thiếp xin nhắc lại cho bạn đồng-hương ta nhớ rằng : Kỳ báo số 720 tiện thiếp có đề lời trong qui báo « Lục-Tỉnh-Tân-Văn » như sau nầy : nếu nhà-hàng Galeries de l'Ouest ở tỉnh Soctrang ta dẹp ngày nào, thì chệc cả thành-phố Soctrang đồng hè nhau lên giá hàng hóa liền ngày đó. Trước mắt đồng-bang đều thấy rõ ràng, có quả như lời tiện thiếp nói vậy chăng ?

Hôm 1er Janvier 1920 rồi đây, nhà hàng Galeries đóng cửa, cách vài ngày sau thừa nhân tiện thiếp rảo bước ra chợ trước là mua đồ sau nữa hỏi dọ coi có quả như lời tiện thiếp vậy chăng. Quả thật không sai. Tiện thiếp xin kể sơ vài vật nhỏ mọn mà tiện thiếp biết đã lên giá, cho bạn đồng-bang ta tường lãm. Vả chăng hồi còn Galeries, thuốc Mélia bán mỗi gói 0$10, bây giờ chệc bán 0$13, thuốc Globe cũng vậy, rượu Dubonnet hồi trước bán 1$15, bây giờ tăng lên 1$40, dầu thơm Lotion Fleur d'Amour hồi trước bán 1$70, bây giờ lên 2$20, vân vân.

Tiện thiếp mới hỏi thăm một tên tài-phú ở tiệm S. H., vì sao đồ bây giờ bán mắt hơn lúc trước. — Họ trả lời rằng : Tại đồ hút, các nước cấm xuất cảng, nhứt là Hồng-Mao vì trong nước làm đồ không đủ dùng, có đâu dư mà bán cho ngoại quốc. Nghe qua mấy lời xảo trá ấy, tiện thiếp lấy làm buồn cười cho bọn China biết bao, xảo trá, qui quyệt hay kiếm đều

Liễn trướng phúng điếu cải lương

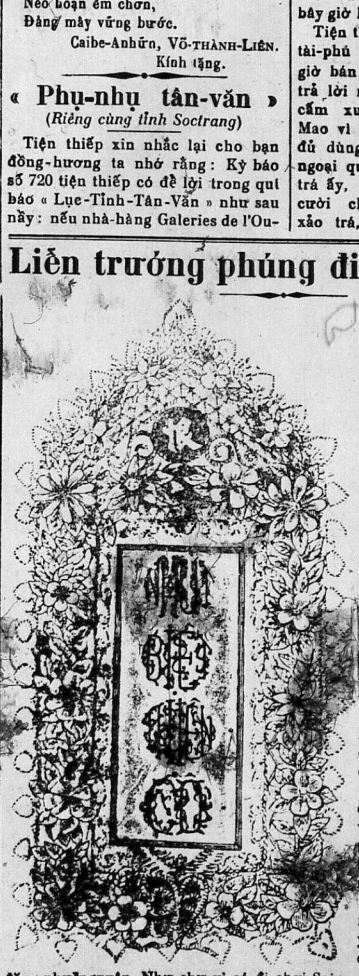

Bay lâu người Annam thường dùng liễn đối của China mà đi điếu phúng tuy nhiều sắc huê hòe không đúng kiểu, nhưng vì có chút tình thân ái trang nhã trong mấy câu chữ, nên không bỏ được.

Đến nay tiệm bà Harel ở đường Catinat, môn bài 75 có bán đủ kiểu tràng hoa theo cách phương tây, có danh tiếng bấy lâu nay, mà nay lại dùng tràng hoa ấy, mà phụ thêm chử nho hay là chữ quốc-ngữ xem rất phải cách. Đã trách khỏi cái hoa hòe vô lý của kiểu China, mà lại giữ đặng mấy hàng chữ thân ái của phong tục nhà Nam ta.

Thấy một sự tân chế rất hiệp thời nghi, nên bổn quán kính xin bố cáo cho đồng nhơn rõ biết.

Hãng bà Harel lại có cậy đặng một người danh sĩ viết, các câu hoặc là bàn phúng, hoặc là câu đối điếu rất hiệp theo tình cảnh mỗi người.

Vậy xin chư vị ai có muốn mua thì gởi thơ mà nói hết ý tứ của mình muốn dùng câu chữ làm sao, thì đều sẽ đặng như nguyện. Như chư vị có đi chơi Saigon, xin ghé tại nhà bà Harel, môn bài 75 đường Catinat, mà xem thì tường tất.

Ở đây bổn-quán có ấn hành cái kiểu thức cho khán-quan rõ thấy. Xung quanh thì bông như tràng hoa tây, còn ở giữa thì lại có bốn chữ « *Nhứt biệt thiên cổ* ».

CHƯ VỊ HÚT THUỐC ƠI!

Vị nào muốn hút ống điếu hay là thuốc điếu cho khỏi bịnh hoạn, thì hãy mua thuốc (LE GLOBE) *Trái đất* mà dùng thì vô hại

Thuốc này có một mình hãng* Denis frères *trữ mà thôi

nầy thế nọ đặng gạt gẫm Annam ta hoài. Theo ngu kiến tiện thiếp, mấy lời ấy là phi lý, duy để gạt gẫm những kẻ quê mùa dốt nát đó thôi. Đó thấy chưa đồng-bang.

Trời ôi! Vậy mà tiện thiếp còn thấy nhiều người Annam ta còn gọi chệc là tử tế, buôn bán thiệt thà: Annam có ai ra kinh dinh một hai tiệm chi thì nói Annam quỉ quái, buôn bán gì lại chệc, lập ra đặng cắt cổ thiên-hạ làm rộn trong ít ngày đây rồi dẹp chớ gì? Buồn thay!

Sao biết rằng Annam ta buôn bán không được, còn chệc sao buôn bán lại được, sao không xét cho kỹ mà coi, Annam ta cũng đầu đen máu đỏ như nó vậy, tế ra Annam ta dở lắm sao? Tiện thiếp dám nói chắc rằng: Tại đồng-bang không muốn đó thôi, nếu lòng chư ông dục dã, chư ông đồng lòng chen bước vào nẻo thương trường thì làm cái chi lại không đặng. Kìa kìa sao chư quí ông không dòm lại đó coi, toàn cả xứ Soctrang ta, từ thiềng-thị chí thủ-quê, thương trường về một tay China nắm giữ, mười phần hết chín, vậy mà quí ông còn chưa chịu tỉnh giấc nồng. Thảm thay, Tiện thiếp thấy bổn-tỉnh ta lặng lẽ như tờ, không thấy ông mô nhắc nhở chi tới việc thương-mãi kỉ-nghệ hết, cứ giả mắt ngơ tai điếc, đành để cho khách tha bang tóm thâu quyền lợi, lại còn đem lòng khinh thị nòi giống ta là khác.

Chư quí ông ôi! Gặp lúc thời đợi Tân-kỳ nầy nếu tỉnh Soctrang ta không kẽ ưu thế mẫn thời ra tranh đường thương mãi với bọn kiều cư thì tiện thiếp e cho giống Lạc-Hồng nầy càng ngày càng mòn mỏi, một ngày kia chẳng khỏi làm nô lệ cho bọn nó mà chớ!

Ráng bớ chư ông! Chư ông là bực thượng lưu, trang học thức, rộng nghe xa thấy, vậy ráng làm sao nghiên cứu phương châm tuyệt diệu nào, dựng nền tôn-chỉ chi, đem rốt tất dạ nhiệt-thành làm làm sao cho rạng danh quốc thể vinh vang giống Lạc-Hồng đặng dân Việt-nam nầy chung đứng nơi võ-Trụ khỏi mang đều sỉ hổ.

Tiện thiếp thường hay thang phiền về tình cảnh trong bổn tỉnh, đành để trọn càng lợi quyền cho bọn china, tưởng than phiền vậy cho qua ngày tháng, nào dè đâu may lại lọt vào tai một đấng nhiệt-thành kia (tiện thiếp nói một đấng nhiệt-thành chắc nhiều quí ông muốn biết người ấy lắm chớ)? vậy tiện thiếp xin nói luôn đây cho quí ông trường. Đấng nhiệt-thành mà tiện thiếp nói trên đây là một ông cựu giáo sư quí danh là M. G. người tánh tình rất đoan chánh, đáng bực ưu thế mẫn thời, chẳng nệ trăm đồng ngàn cay, đứng đợt ra rủ ren vài nhà tư bổn hiệp hùn lại đặng lập một tiệm bán hàng lãnh, sô tố, dù, nón giày tây vân-vân, tư bổn chừng năm bảy ngàn nguơn bạc. Lại nghe nói bửa hai mươi tháng chạp nầy khai trương.

Tiện thiếp cầu chúc cho thương trường nam ta mau thạnh phát và miêng viễn đợi đời.

Vậy tiện thiếp xin cáo lỗi với đồng bang cã tiếng kêu lớn lên rằng: Ở ai là người Annam ráng khuyên lơn nhau nắm chặc mối dây đoàn-kết đặng mà vùa giúp nhau, còn có ích hơn là để thù phụng bọn kiều cư, lại còn mang đều nhục nhã.

Đồng-bang ta nghĩ coi từ hồi nào tới bây giờ nguồn lợi xứ Soctrang ta để cho khách tha bang đem về xứ họ biết bao nhiêu, họ thì vậy, còn Annam ta tính sao? Có buồn chăng, tức giận chăng, hổ thẹn chăng? Đã vậy còn khinh thị cã dân tộc ta là đoàn ấu trĩ.

Sau đây tiện thiếp xin để vài lời khuyên nhủ bạn nử lưu ta từ thiền-thị chí thôn quê rằng:

Ở các chị em ôi! Chúng ta là phận quần xoa khó mà chen bước vào nẻo thương trường, tuy vậy phải ráng vùa giúp đồng bào ta buôn may bán đắt, lớn thì ráng khuyên lơn chồng con, nhỏ thì rủ ren chị em bạn tác đồng tâm hiệp chí vùa giúp đồng bào, và đồng một lòng với tiện thiếp mà cầu chúc cho thương trường nam đời đời miêng viễn. Thuở nay tiện thiếp thấy bạn nử lưu ta phần nhiều cứ khu khu thù phùng mấy gã china mà còn bị nhục nhã thì chẳng là hổ thẹn lắm ru?

Mademoiselle BŨU-ĐIỆN
Couturière chez Mr Ngàn-Vàng
Employé Soctrang
(Sau sẽ tiếp theo)

Khi nào có việc chi hỉ hạ muốn đãi đằng quan-khách mà chẳng dùng rượu Sâm-banh (Champagne) hiệu:

Tisane Marquis de Bergey

Thứ vừa

Thì làm sao mà cho phỉ tình vui vẻ đặng

Rượu nầy có một mình hãng **Denis frères** *trữ mà thôi.*

Người mướn phố và nhà nên biết

Công Báo ngày 28 Janvier 1920 có ban hành kể từ ngày 24 Janvier 1920, luật ngày 25 Octobre 1919 diệt tệ của nghiệp-chủ tăng tiền phố, tiền nhà quá lẽ.

Nghĩ vì trong đồng bang ta, nhứt là thành-phố Saigon, phần nhiều đều mướn phố mướn nhà tạm ở và xưa nay chủ phố chủ nhà muốn tăng giá chừng nào thì tăng, không ai cượng cãi nổi, nên tôi đem tin nầy cho người mướn phố mướn nhà rõ, từ đây, nếu chủ phố hay là người góp tiền phố tới nói tăng giá phố, thì cứ việc chịu khó gởi đơn tới phòng Biện-lý; ngài sẽ đòi chủ phố mà gạn hỏi cớ nào tăng tiền phố. Nếu chủ phố bầm phân không rành hoặc quan xét vốn cất phố bao nhiêu, mỗi tháng thâu lời đã quá luật mà còn muốn tăng thì không được, nhứt là phố người Tây, chủ không có ở đây giao cho người góp tiền phố mỗi tháng thâu gởi tới chủ, thì một đồng bạc 16 quan, phố 20 đồng một tháng tính ra: 20×16= 320 quan; cao giá quá lẽ còn chi mà tăng nữa. Nếu tăng ấy là tại người coi phố.

Rất cảm ơn quan trên có lòng chiếu cố dân Nam-kỳ mà ban hành điều luật nầy vào cõi Đông-Pháp.

MỘNG-HUÊ.

Đức-cha Mão
siêu thăng

Ngày 17 Février, có điện tín bắn đến Đức-cha Quinton báo rằng Đức-cha MÃO (Mossard) siêu thăng tại Dijon.

Lóng sau nầy đây nghe rằng quí thể Đức-cha Mão chẳng yên, cố ý trở về Saigon đi hứng gió Dalat rồi có hồi cố-quốc. Chẳng dè tính chưa kịp dời chơn, người đã siêu thăng miền cực-lạc.

Thật là một đấng chơn tu, công quả đã nhiều, lắm lúc cứu dân độ thế. Ai nghe đến tin thảm nầy mà chẳng châu mày, ngậm ngùi thương tiếc.

Đức-cha Mão qua Thuộc-địa nầy kể đã 44 năm, làm sư-phạm rồi làm cha các sở. Sau làm bề trên trường Taberd, vào coi họ Chợ-quán, rồi trở ra nhà-thờ Đức-chúa Bà Saigon mới đặng phong chức Đức-cha, nhằm ngày 1er Mai 1899. Làm Đức-cha, năm nay kể đã 21 năm, công quả cao dày kể làm sao xiết, Nay ngài theo chơn Chúa rồi những người mà đã có biết ngài thảy đều thương tiếc.

Saigon, định ngày 27 Février 1920 nhằm thứ sáu mồng lăm Annam, 7 giờ ban mai làm lễ hát.

Bổn-báo kính tắc lòng thành, cầu xin cho linh hồn ngài siêu thăng về cõi thánh thơi.

Chùa Bà cháy
Thần Chúc-Dung cung hỉ bà Thiên-Hậu

Đêm mồng một rạng mặt mồng hai, thần Chúc-dung tới cung hỉ bà Thiên-hậu thánh mẫu tại Chùa-Bà Câu-ông-Lãnh. Chẳng rõ bà có làm đều chi chẳng vừa lòng thần, nên thần giận, thần hờn đổ lửa đốt chùa cháy rụi.

Bởi bà-tánh không cang phạm chi đến cuộc của ông-bà hờn nhau, nên đốt cháy nội chùa mà thôi, phố chung quanh không hại.

Có kẻ nói Bà giận từ bà đốt, song vô cớ; Thần Chúc-dung đốt thì có cớ hơn.

Lời cảm tạ

Nhơn dịp ông Dõng, kinh-lịch toà-án Mytho đưa lịnh ái xuất giá, làm bạn cùng ông Trần-văn-Phép quản-ti-Công-chính Nam-Vang, vì nghĩa, tôi có đến dự lễ nạp thể vu qui. Thật là một đám cưới rất nêu lớn lại thêm vừa lứa xứng đôi, tôi dám tưởng đó là Châu-Trần, chẳng còn có Châu-Trần nào hơn nữa.

Trót mấy ngày tôi ngụ tại Nam-Vang, tôi để ý xem cho biết nhơn vật. Tôi dòm thấy lòng người Annam Nam-kỳ ở tại Nam-Vang thương yêu nhau lắm và mỗi khi thấy người xứ mình đến dâu lạ dâu quen dâu sang dâu hèn, thảy đều hậu đãi. Bởi vậy trong mấy ngày ấy tôi đặng ông Thân ông Trà Chánh-Phó chủ hội Liên-hữu, ông Ngọc sư-phạm và các quí viên Annam chiêu cô. Thật rất may mắng cho tôi vô cùng và tôi cảm tình thậm hậu.

HUỲNH-VĂN-CÔN
Conseiller de province
(Bentre Tiên-Thủy)

PHẢI SỢ THUỐC

« Nam-Hồng-Tế » giả

Nếu muốn khỏi bị lầm nhằm thuốc « Nam-Hồng-Tế » giả thì xin viết thơ mua của

Madame HIỀN, chez M. J. THANH
École des Mécaniciens.
SAIGON.

Hay là đến nhà môn bài 68 đường *Đỗ-hữu-Vị* prolongée ngả đi ra Chợ-mới Saigon, (đường *Đỗ-hữu-Vị* là đường đi ngang trước École des Mécaniciens tục kêu là Trường-máy).

Nguyễn-Xích-Hồng
Học Đường

CÁO BẠCH

Bổn trường thường năm lệ bãi trường là 31 Décembre chí 15 Février nhập học.

Năm nay nhơn có nhuận hai tháng bảy, nên ngày bãi trường định lại là 15 Janvier chí 1er Mars 1920 (11 tháng giêng năm canh Thân) nhập học.

SĨ tử xa gần nên dè chờ ngày nhập học cho đúng, bằng kiếm thì e rằng không để dành chỗ chờ đợi được, vì lẽ mấy ngày giờ bài vở thua sút, vì lẽ nên những ông nghiệp sư Tây, nam bổn trường càng tận lực dẫn tấn, để trời tiếng ế tử trong đường khoa hoạn.

Nay cáo bạch.
NGUYỄN-XÍCH-HỒNG.

Thơ tín

Tại Ông Hiền-[illegible] có thầy hội-đồng mới [illegible] Nam-vang Nhiều thiệt là người [illegible] thời, đáng mặt người thay mặt cho nhơn dân trong Tổng; lại người hết lòng thương đồng-bang, lấy dạ nhiệt-thành mà ở. Trước khi ngài đắc cử hội-đồng, ngài có lập một lò heo Annam, ngày ăn mừng khui lò heo, thì là vui mừng biết là bao. mời hương-chức trong làng, ngày ấy đến tiệm mới mà dự tiệc.

Từ ngày khui tiệm buôn bán tới nay thì là thạnh phát lắm. Lò heo nầy của ngài đâu giá khi trước ngài cho china mướn, từ ngày nhựt-trình xướng ra cổ động việc Annam tuyệt-giao thương mãi cùng khách-trú, thì ngài đợi cho đến mãng hạng mướn, ngài lấy lò heo lại, và đùm vốn cho Annam buôn bán, ấy vậy thiệt là người xứng đáng làm đầu nhơn dân trong Tổng, lại là người có dạ nhiệt-thành mà giúp đồng-bang trong cuộc thương-trường tấn bộ.

Lại đến ngày mà ngài đắc cử hội-đồng, ngày ấy hương-chức mấy làng trong tổng đều nâng nẵng quyết một mà bỏ thăm cho ngài mà thôi, dầu có người ra tranh cử 1 lá thăm 1000$00 cũng chẳng bỏ cho ai.

Bởi tánh hạnh ngài ở cùng làng tổng rất yêu thương.

Sau lại mới nghe rằng; ngài hùn cùng những người chủ điền ở trong làng, mà lập một tiệm hàng xén bán đồ tạp-hóa, chừng tết Annam rồi sẽ mở cửa tiệm.

Ng-v-Chiêu

Hãy uống thử thứ rượu
AMER HONORÉ
Là một thứ giải khát ngon thượng hạng
Của một mình hãng **Denis frères** *có trử mà thôi.*

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LÚA

Giá bạc kho nhà-nước . . 15 f. 00

Giá lúa, tạ 100 kil. chở tới nhà máy Chợ lớn (bao trả lại) : 7$60 tới 8$10.

NAM-KỲ

(Cochinchine)

Saigon

Đụng rồi chạy luôn

Bữa 10 Février lối 6 giờ rưỡi tối, Nguyễn-văn-Mao, 40 tuổi, là người đi giấy tại ga xe lửa Mytho, cỡi xe máy đi đường Norodom, tới ngã tư đường Paul Blanchy, gặp một cái xe hơi ở dưới chạy lên đụng xe máy té nhào, hai bánh xe hư hết còn người cỡi cũng té trầy hông, mà xe hơi cứ việc chạy luôn, mắc tối trời không coi số được.

Chổ ấy đường rộng mà còn vậy thay, huống chi chổ chật thể nào? Ấy cũng là mấy chú «sớp phơ».

Bợm rượu

Chệc Trần-Lầu, ở đường d'Ayot, số 139 thừa quân từ nào không biết cạy cửa vô tiệm y mua 5 thùng Vertmouth hiệu «Cancier» và ba thùng Cognac «Gourry» 62$00, thầy y ngon giấc, bưng rượu đi không trả tiền.

Mất

Thầy Nguyễn-bá-L..., làm việc hãng «Biênhoa Industrielle et Forestière» ở đường d'Espagne, số 12, khai mất — không biết rớt hay là ai móc túi — một cái bớp-phơi đựng 121$70 và cái giấy thuế thân năm 1919, mất tại đường mé sông, trước hãng bạc Đông-dương.

Mượn hay là đoạt?

Trần-thị-Bông kêu thị-Hay, 28 tuổi, ở đường Thủy-Bình, đến nhà Nguyễn-thị-Nhiêu kêu thị-Chính, 29 tuổi, bán cá, ở đường Paul Bert, nói đi đám cưới đám hỏi chi đó, nên mượn một lượng rưỡi chuỗi vàng mà đeo rồi về trả lại. Nghĩ tình nghĩa chị em, không cho mượn thì xấu, cô Chính mới trao cho đàng nọ đeo rồi đi biệt mất. Lâu quá đòi hoài không đặng giận phải đi thưa bót. Ông cò đòi thị-Hay mà hỏi nàng thú thiệt, đem trả đủ lại, cô Chính không kêu nài.

Mai mốt lại mượn nữa nghé!

Thắt cổ

Bữa 11 février, lối 8 giờ sáng, người ta thấy một cái thây treo tòn ten trong một phòng dưới chiếc «Bonite». Ấy là thây tên Lê-văn-Phúc, 20 tuổi, bồi dưới chiếc tàu ấy. Xét ra thì là nó thắt cổ mà cha nó lại nói rằng người ta giết nó, làm phải bẩm Tòa, cho quan thầy thuốc mổ coi thiệt quả là thắt cổ mà chết.

Nó đã muốn chết mà không chịu để toàn thi lại bày chuyện cho phải bị mổ xẻ nữa. — Ông già kỳ quá!

Chết chìm

Bữa 10 février, hồi 4 giờ chiều, tên Ng-văn-Sĩ, là tài công ghe chài số 907, đậu Quai de Yser, tại cầu tàu Nhà-rồng, lại bót cớ rằng tên bạn Phạm-văn-Kiên, 28 tuổi, xuống sông tắm rồi cúc mất, kiếm không đặng.

Ăn trộm

Tên Ng-văn-Nam, ở mướn cho người kia bán vải ở đường Testard, cớ bót rằng đêm 8 février, nó ngủ ngoài hàng ba nhà chủ nó. Tới 3 giờ khuya, có ăn-trộm muốn phá cửa vô nhà, nó hay liền chổi dậy, ăn-trộm vụt chạy, có một đứa náng lại chém nó một dao trúng bàn tay trái.

Qua đêm 10 rạng mặt 11 février, lính tuần bắt đặng ba đứa, nghi cho là kẻ trộm ấy, mà kêu tên Nam nhìn mặt thì nó không biết tên nào hết. — Xong.

Giấy bạc giả

Chệc Tư-Vinh, 31 tuổi, bang Triều-Châu, đầu bếp dưới chiếc tàu «Diva», nay đậu tại Saigon, xài giấy bạc giả hãng Đông-dương, bị bắt giải Tòa.

Cholon

Ăn cướp

Đêm 9 rạng mặt 10 février 1920, lối 11 giờ khuya, một đảng ăn cướp chừng 10 đứa đánh nhà tên Ng.-văn-Đó ở làng Hòa-Khánh, tổng Cầu an Hạ (Cholon). Khi ăn cướp phá cửa vô nhà rồi rượt hai vợ chồng tài chủ mà đánh. Ng.-văn-Đó bị thương tích nhẹ, vợ bị nặng phải chở đi nhà thương. Ăn cướp bữa tủ cây lấy áo quần vải bô và 2 bộ nút áo vàng tính hết ra 60$00. Tên Đó nóng của, lấy cái rựa cự lại với ăn cướp, đánh trúng một tên mà không biết trúng đâu, tên Đó la làng, ăn cướp bắn một phát súng rồi buờm. Làng chạy tới bọn nó đã đi mất. Theo dấu đến làng Đức-hòa, nhằm chổ đồng khô mất dấu không biết đâu mà tầm.

Tài gia không biết mặt ăn cướp cũng không nghi cho ai.

Bắt được

Ngày 14 tháng Octobre năm ngoái, tên Nguyễn-văn-Se, kêu là Sì, cũng kêu là Trần-văn-Se, bị bắt nhốt nơi khám tại bót đường Boresse sâm sửa làm giấy giải Tòa vì tội nó trộm đồ [illegible] trang đáng 68$00. Lúc trưa ai nấy đều nghỉ, nó thừa diệp ấy phá cửa khám ra trốn mất. Bộ nó tưởng lâu ngày nguội rồi người ta quên, nên ra mặt đặng lo ăn Tết, chẳng dè bị lính bắt đặng, nay ngồi khám lớn.

Tớ trốn

Thiêm Ng.-thị-Thọ, 51 tuổi, bán cau, ở đường Tongkéou, cớ rằng đứa ở của thiêm tên Lưu, 15 tuổi, trốn hôm 9 février, có lãnh trước 15$00 không trả.

Lúc nầy không tiền xài Tết có đâu mà trả lại.

Ăn trộm

Đêm 9 rạng mặt 10 février, chừng 4 giờ sáng có quân từ vào nhà thăm khách Mậu-thương, quản đòng, làm thợ hồ ở đường Thuận-kiều, quân từ thấy y còn ngon giấc, sợ vô phép không dám kêu, mà không lẽ đến đó rồi về không, nên quơ một mớ áo quần và trang vật chừng 60$00, sẵn xe máy chủ nhà, nhảy lên dông mất.

Ăn cướp

Đêm 11 Février, lối 12 giờ khuya, tên Võ-văn-Cảnh chèo ghe đi Cholon về gần tới vàm ông Chuồng thuộc địa phận làng Phước-vĩnh-Tây, có 4 tên ăn cướp bơi tam-bản áp lại ghe y. Tên bạn Đỗ-v-Vân, 45 tuổi, cản ăn cướp không cho qua. Ăn cướp xưng mình là Đội đi tuần, lấy súng sáu bắn trúng bắp vế tên Vân lủng hai lỗ bên tay mặt, rồi nhảy qua lấy mới được có một cái mền 3$00 kê tàu tuần chạy tới nó sợ bơi tam bản bườm mất.

Xe hơi

Bữa 9 Février, lối 2 giờ chiều, thằng nhỏ Cao-v-Lý, 11 tuổi, là con của thím Trần-thị-Đặng, 46 tuổi, bán bánh ngọt, ở đường Route Haute, đương chơi trước nhà nó, xảy có xe hơi số 979 của chú má chính Dành chạy qua, tránh không kịp, cái vè xe đụng nhằm thằng ấy té trầy mình. Chủ xe móc túi đưa cho thím 20$00 — Êm.

Cũng vậy

Qua bữa 11 Février, hồi 4 giờ chiều, thím Trần-thị-Nừ, 31 tuổi, ở đường Lògòm, đương đi đường Mytho bị xe hơi số 501 của ông Quản-Lý nhà máy Nam-Long đụng nhằm té xẻ mặt. Chủ xe cho 10$00 — Cũng êm.

Sang đoạt

Bữa 8 Frévrier, có tên Lê-v-Đạm và Dương-v-Hân, đồng là nông phu ở Tân-lương (Bienhoa) qua Cholon mua tro trấu. Mua rồi kiếm ghe mướn chở về. May đâu có tên Hay, 25 tuổi, ở Anthạnh (Giadinh) chèo ghe đi đó, gặp lãnh chở ăn công 7$00. Hai đàng ưng thuận, đem tro xuống ghe, chủ tro ngồi ghe theo về nhà mình. Đi đặng một đỗi, Hay đậu ghe lại nói chờ có nước sẽ đi. Hai người mua tro lên bờ chơi một hồi trở lại ghe đâu mất. Làm hết 21$00 bạc tro và quần áo gởi dưới ghe 8$00 nữa.

Thiệt quá cha ăn cướp mà!

Có chứng năm ông

Chú nhỏ nầy ngộ phải chơi! Cả một thành-phố Soctrang, chú tìm không có chỗ nào khuất tịch mà vầy cuộc mây mưa sao; chú lại nhè chùa của năm ông mà chú đem gái vào làm dâu Phật? Tại chú tệ vậy nên năm ông giận mách bảo cho bác lớn hay tới bắt chớ gì!

Tại tỉnh Soctrang, chú nhỏ kia nhồn trai, tối bữa 8 février cùng thiêm..... vào chùa năm ông mà..........

Bác lớn bắt đặng loạn đã một hồi, chú nhỏ nói: không có mây mưa gì, ấy là chú với thiêm vào chùa thế thôi.

Bác lớn nói: mi đừng chối; gió trăng còn chứng có năm ông; nói rồi đá thêm, chú nhỏ ôm đầu mà chạy.

Thiêm khi cũng phát đau phải chơi.

Có chứng làng

Gần tết, thứ nầy cũng đặng mùa quá, há! Trước Sốc-trăng một đêm, nhằm thứ bảy 7 février, tại làng Thanh-xuân Cần-thơ cũng có một đám, thiêm Giáo làng với tên công-tử bột, làm in như cuộc của chú nhỏ ở Soctrang vậy, song bác lớn nầy không đánh đập như bác lớn kia, bắt trói hai đàng, đánh mõ mời làng dự khán. Giải tòa!

Ai chẳng biết ăn vụng rất ngon, song muốn ăn vụng phải rước thầy mèo mà học!

Rượu chác hảo hạng của AUGUSTE MATTEI làm tại bên sứ *Corse*, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng.

Ai mua thì phải hỏi cho đặng tên AUGUSTE MATTEI.

Rượu nầy nội Đông-dương chỉ có một mình hãng **Denis frères** *trử mà thôi.*

Hưởng truyền

Huế

Tiệc mừng thăng thưởng

Nhân dịp quan chánh Công-sứ Thừa-thiên là M. Carloti được thăng Công-sứ hạng nhứt lại được thưởng Bắc-đẩu bội-tinh, cho nên quan phủ Thừa, quan phủ Doãn, có mở tiệc rất trọng thể để chúc mừng sự vinh hạnh ấy. Chiều hôm 31 Janvier ở trong Thừa-phủ trần thiết rất trang hoàng, mời quan chánh Công-sứ, quí phu-nhân, các cụ lớn Cơ-mật cùng vài ba vị nữa đến dự thạnh tịch rất là vui vẻ, khi tiệc xong lại có bày cuộc ca-đờn để thêm vui. Ca được một hồi thời quan chánh Công-sứ cùng quí phu-nhân từ tạ ra về, các quan đều đưa ra cửa, thật

NAM-HƯNG-VIÊN

TIỆM TIÊN LẦU ANNAM

237 Rue d'Espagne 237. — Saigon.

Kính trình,

Tỏ cùng quí-ông, quí-thầy và chư quân-tử đặng hay: Nay tôi mới mở một tiệm bán cơm Annam để hiệu là: « **Nam-Hưng-Viên** » môn bài số 237 đường d'Espagne Saigon. Trong tiệm tôi dọn cách sạch sẽ, quí-khách ba bực, thì cũng có đồ ăn ba hạng; những món ăn có để giá tiền sẵn; trọn một dĩa hay là nửa dĩa, có biên giá tiền để sẵn, sớm mai từ 6 giờ đến 8 giờ có bán cháo, điểm tâm, và củ tiếu; từ 8 giờ đến 10 giờ tối bán cơm, và bán mì. Những món ăn thường dùng, cũng như tiệm tiên lầu của khách-trú; lại như vị nào muốn làm tiệc, hoặc ở tại tiệm hay là đem về nhà riêng của quí-vị, xin cho hay trước 1, 2 bữa, thì tiệm tôi sẽ làm cho vừa lòng quí-vị, và như quí-vị có muốn dùng cơm tháng tại tiệm, thì tiệm tôi cũng tính giá nhẹ.

Xin quí-ông, quí-thầy, quí-cậu, cùng chư quân-tử tưởng chữ đồng-bang, xin dời gót đến tiệm tôi dùng một khi, nếu có điều chi sơ sót, xin dạy bảo chỉ dùm, tôi hết lòng cám ơn lắm lắm.

Nay kính thỉnh,

Chủ Tiệm.

NAM-HƯNG-VIÊN

CAO-SƠN-BÌNH dit J. SÁU.

là đã tỏ hết lòng kính trọng lắm vậy. Khi quan lớn sứ đã trở về, thời các ngài trở vào nồi địch xướng ca để chơi cho hết cái thú vị riêng của đêm ấy, chính là một đêm thứ bảy, mà đã dễ mấy khi trong mùa đông lạnh lẽo lại gặp được đêm gió mát trăng thanh! Mà hôm ấy lại có được đủ cả những kẻ danh-ca thiện-cầm trong hạt-hạ. Tưởng người thường chưa dễ mấy ai chơi được một cuộc vui ưa như thế.

Cả thảy vừa ca và vừa đờn đến mười-lăm người: bảy cô con gái hạng nhất về nghề ca, đàn ông đánh đủ năm cây: Tranh, Nguyệt, Nhị, Tỳ, Tam, lại thêm đàn độc-huyền, thổi ống-địch và ống sanh là tám. Ca đủ lối, làm đủ trò, trước ca còn ngồi giữa sân, sau lần lên thềm, rồi lần đến trong công-đường, mãi sau đêm càng khuya, canh tàn, khúc ca cung đàn lại càng thấm thiá, ý vị lại càng mặn nồng, cho nên lại lần đến đem vào ca ở trong tư-thất. Xem khi ấy những bóng hồng vẻ phẫn lại càng sinh lắm nỗi âu yếm nên xinh, Chẳng biết là khi ấy các ngài thấy đêm khuya lạnh lẽo mà truyền cho vào nhà trong, hay là vì ca ở khoảng rộng lẳng mất tiếng, mà bọn ấy xin vào đó cho ấm giọng.

Một người xem ca đàn, lai cảo.

Đông-Pháp báo tín

Xe đụng nhau

Chiều hôm 26, ở trước nhà hàng Morin, thấy người ta xúm xít đứng coi cái gì đông quá, lại thấy bên đường có cái xe độc mã nằm liệt một bên mà đã gãy mất một bánh. Hỏi ra mới biết rằng nguyên cái xe ngựa ấy khi đi xuống dốc cầu Trường-tiền thời đụng phải một cái xe kéo rất mạnh đến nỗi cả hai xe đều phải gãy ba một bánh, nhưng vì con ngựa mạnh lắm lôi bừa cái xe ấy xuống đến nơi ấy thời bánh xe mới rơi ra phải chịu nằm liệt ở đó. May sao người ngồi trên xe ngựa cùng người cu-li kéo cái xe không, phải gảy bánh đó, đều không can gì; chỉ phải hư xe mà thôi.

Trên cầu đã có bản yết bảo người đi phải thế nào, xe đi phải thế nào, thế mà còn có khi xảy ra những sự nguy hiểm dường ấy cũng vì một chút vô ý đó thôi.

Bất hoặc là đi xe đi bộ thế nào tường cũng nên cẩn trọng lắm mới được.

Hỏi ra mới biết

Một người đàn ông ăn mặc đồ tây xem cũng sang; Một người đàn bà vòng hột phần son, chừng cũng một ả trong hạng đêm đi ngày ngủ. Chẳng biết có phải không? Mà hai người cùng đi với nhau một đường trong cửa Thượng từ đi ra, mỗi người ngồi một cái xe cao-su, che mui điềm kín, vào lúc chín rưỡi mười giờ đêm hôm kia. Hai cái xe cùng chạy rất lanh, khi ra mới khỏi cửa thời bỗng nghe tên lính canh cửa la to lên mà bảo hai cái xe vừa mới ra đó phải đứng lại xem đã; chưa được đi vội. Dứt tiếng nói thời thấy cái xe người đàn bà (đi sau) dừng lại, liền thấy người trên xe bước xuống đi bộ, còn xe kéo đi không. Lại nghe tên lính gọi cả cái xe đi trước cũng phải đứng lại. Xe ấy cũng vâng lịnh chú lính cũng đứng lại, nhưng người nầy không chịu xuống xe, cứ ngồi yên trên xe rồi hỏi sự gì hãy tỏ cho biết. Tên lính nọ chạy lại nạt thét ầm ầm, trước còn nghe văng vẳng hai bên cải cọ nhau đều nọ sự kia như tuồng tên lính bảo người đàn ông ấy dám chứa gái lậu ở trong thành, còn người đàn ông thời bảo rằng không phải. Mãi một hồi lâu thời thấy tên lính ra oai thét mắng bắt anh nọ phải chịu trói, thời Cậu liền xuống xe rồi chắp hai tay lạy tên lính mà nói rằng: Tôi lạy chú hãy cho tôi cởi cái áo bành-tô rồi chú hãy trói. Song song một cặp nghe đâu đã đem vào cửa công là sở phòng thành giam lại trị tội.—Khi ấy hỏi ra mới biết là một cô giang hồ cùng đi với một cậu *Mã-giám-sanh*.

Một người qua đàng lai-cảo.

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy nầy là thứ giấy văn thuốc điếu.

Tốt nhứt của một mình hãng **Denis Frères** đại lý khắp cả Đông-dương.

IMPORTATION COMMISSION

Entrepot de Cholon

71 rue Tông-đốc-Phương

Hàng trữ Hàng Hóa

Paul-HIỆU Cholon.

Các thứ vải. — Đồ gia vị Langsa và các nước. — Rượu chác và các thứ rượu ngon.— Các thứ dầu và savon thơm,— Các thứ dù đờn ông và đờn bà. — Các thứ bốp da lớn nhỏ.— Các thứ đồ vặt và đồ mới lạ Paris gởi lại vân, vân.

Hãng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hóa làm bên phương Tây và các xứ lạ theo ý chư vị đặt.

Giây thép đề tắc: Paulhieu-Cholon
Giây thép nói: 667.

Le Directeur
Paul HIỆU

Officier d'Artillerie Coloniale démobilisé
Croix de Guerre

Mua thuốc lá của nhà

Nên hút những hạng thuốc rất ngon chế tạo tại nhà máy thuốc lá Hanoi.

Kể ra mấy thứ sau nầy:

Thuốc hiệu « *Con gà* »
— « *Con voi* »
— « *Đồng-minh* »

Thuốc Cigares
— Đóng hộp 50 điếu hay 100 điếu.
— Vấn rồi 10 điếu hay 20 điếu.

Mấy hạng thuốc nầy:
An-nam trồng
An-nam chế tạo
An-nam bán
An-nam nên dùng.

TIỆM

Họa-chơn-đường

Thiệt khéo hạng nhứt nội Đông-dương.

HỒ-VĂN-LANG.

58 rue d'Espagne Saigon.

Có thứ rượu mạnh Langsa hiệu « BAC-CHUS » mới chơ lại Nam-kỳ lần thứ nhứt, ngon không có thứ rượu nào bằng.

Chỉ một mình hãng **Denis Frères** *trữ mà thôi.*

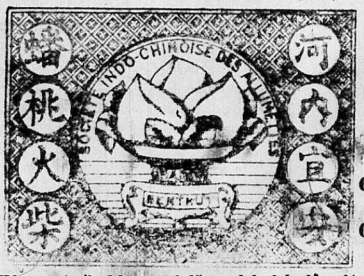

một mình hãng Denis-frères đại-lý cả Đông dương thứ hộp quẹt nầy.

Hộp quẹt nầy khắp nơi đặng phép bán lẻ một su nhỏ một hộp mà thôi.

LỜI RAO

Kính,

Quí ông và quí bà Saigon Cholon Giadinh và Lục-châu hay:

Tôi muốn bán một cỗ xe Mi-lo còn mới với cặp ngựa kim toàn sắc, có đủ đồ bắt-kế cũng còn mới. Quí vị ai muốn mua, xin đến hoặc gởi thơ cho tôi mà thương nghị: nhà ở đàng Paul-Bert số 41.

TA, Paul-Bert Đakao Saigon.

N° (3) FEUILLETON DU 27 FÉVRIER 1920

ROMAN

OAN KIA THEO MÃI

BA MƯƠI HAI ĐÊM

HỒ-CẢNH-TIÊN *tự thuật*

Đêm thứ nhứt (*tiếp theo*)

Thấy người từ chối, nghĩ tôi không lẽ ép nài, tôi mới nói:

« Chỗ nầy là cột cờ Thủ-ngữ sựng-sựng đứng kia, cầu nầy tục kêu là cầu Thủ-ngữ. Sông sâu nước chảy sức mạnh lạ thường, nên những người chẳng may trái bước sẩy chơn, dầu biết lội cũng khó mà lội đặng. Mỗi năm số người chết chìm, chết đâm, chết đuối, chết hụt, sông nầy chẳng ít. » Nghe qua, người ấy có sắc vui cảm ơn tôi, rồi xảy lại đứng gần cột đèn, chắp tay sau đít ngó mông, dường như có ý trông chi đó.

Thấy lạ vậy, bụng tôi hồ nghi, nên kể từ đây, đôi mắt tôi chăm nom theo người mà xem từ chút. Thìn-lìn, ngọn gió may hiu-hắt, vụt thổi mạnh một luồn, làm cho dưới sông thì chuyển động ba đào, trên bờ thì đèn long-lay chớp nhán. Trời tối đen như mực, giây phút đèn lại tắt, làm cho tôi chẳng còn thấy đặng người; tuy vậy mà đôi mắt tôi cũng chẳng ìa, cứ chăm chỉ ngó ngay chỗ đứng. May đâu, chưa đầy phứt, gió tuy còn thổi, đèn tỏ lại như thường, tôi thấy người ấy cũng còn đứng trơ như khi nãy: Chéo áo dớn chơi với gió, còn người thì ngó ba đào mà cười gió lượng sóng xao; mới thấy, tôi ngó cái cảnh nọ đổi tình kia, chẳng dè xét kỹ lại, trong cái vẻ cười ấy dường như có ngọn lửa phiền đang cháy. Chẳng đành bỏ qua, tôi mới gượng lòng bước lại gần kính lời đàm luận. Tôi nói bao nhiêu thì nói, người ấy chỉ lấy miệng cười, hình lơ lãng tuồng như chẳng nghe, chẳng biết. Bây giờ đây, tôi mới thấm biết rõ người ấy là một người mang nặng sự tình, tâm thần đã loạn, nào cần chẳng còn biết âu lo thế sạ chút nào tất cả. Tôi bèn mời người tạm ngồi lại ghế xanh, cho tôi hỏi một điều, kẻo lòng nghi ngại. Nghe mời người xảy lại ngó tôi, gật đầu, rồi bước lại ngồi tréo mảy, hai tay ôm gối, mắt cũng ngó thủy triều, chưa đàm dứt cuộc vui với sóng. Tôi mới hỏi: « Bẩm ông, chẳng hay năm nay niên kỷ ông đặng bao nhiêu, ông làm quan ở tỉnh nào, nhân du tới đây, hay là vì công sự? » Hỏi dứt lời, người ngó tôi, rồi cũng cười mà không muốn đáp. Giây phúc, người đáp một cách chầm rải và buồn bực mà rằng: « Tôi là người ở Trung-kỳ về đây; Năm nay tôi đã đặng 53, giúp việc quan từ thuở tuổi mới nên mười chín. Tính lại tôi giúp việc quan đã ba mươi lăm năm, lên tới bực thông phán trật ngạch ba năm rồi hưu trí.

— Quê quán ông ở tỉnh nào, tuy ông mới ở Trung-kỳ về, mà nghe động nói thì chẳng phải người Trung-Bắc?

— Phải, tôi là người Nam-kỳ, sanh trường tại Bentré.

— Nhơn sao vì việc nước ly hương đã lâu, nay may đặng hồi hưu dưỡng lão lại chưa bôn về mà viếng cảnh, còn ở lại Saigon?

— Tôi chẳng muốn về chi cho thấy cảnh thêm phiền.

Nói tới đây, người xảy mặt ngó ra sông, đôi mắt chang hột lụy. Thấy vậy động lòng, tôi tiếp hỏi:

« Chẳng hay ông có điều tâm sự gì làm cho ông buồn rầu đến thế? »

Người ngồi làm thinh; buộc tôi phải hỏi lại một lần nữa. Người cũng không nói, làm như chẳng nghe lời tôi hỏi vậy. Chẳng chịu bỏ qua, tôi gắn hỏi lại một lần thứ ba; khó nỗi làm thinh, người mới ngó tôi mà hỏi: « Chẳng hay ông là ai mà có lòng chiếu cố muốn rõ đến tâm sự của tôi? » Nghe lời, tôi xét biết lỗi tôi tọc mạch, tìm tôi tâm sự của người, nên mặt có sắc hổ ngươi, song cũng gượng nói gượng cười mà đáp: « Bẩm ông, tôi là Lê-hoằng-Mưu.

— Có phải Lê-hoằng-Mưu, chủ-bút một tờ báo quốc ngữ đó chăng?

— Bẩm phải, chưa biết tờ Lục-Tỉnh-Tân-Văn.

— Ngày có lòng kim thiện đáng cho tôi gởi tâm sự của tôi không mà hỏi đó?

— Bẩm đáng tâm, nếu ông chẳng đặn trao lời cho ai, thì tâm-sự ông gởi cho tôi cũng như gởi cho lòng sắt đá.

— Đặng vậy thì hay, nhưng mà đến tâm sự của tôi.....

Nói tới đây, người ngán ngừ rồi lại nín, dường như còn có chỗ nghi ngại mà chẳng dám thật trổ sự tình mình. Tôi thấy vậy, tôi tiếp:

« Thưa ông, làm sao, ông cứ việc tỏ cho tôi biết, may mà có thể sửa yên cho ông, dầu khó nhọc cách nào tôi cũng không dám nệ. Muốn cho ông khỏi nghi lòng, tôi xin đem cả thân danh tôi mà thề ».

(*Sau sẽ tiếp theo*).

L. H. Mưu.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG **HOLBÉ** và **RENOUX**

Nay ông **L. SOLIRÈNE**, nhứt hạng bào-chế sư, *kế nghiệp*

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không

TRỊ BỊNH YẾU PHẠP

(*Consolo médicaux*)

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lúc đau rết, hoặc mỏng lạnh, ít vị không đặng tiêu, thì hãy mua rượu Nhum annam là rượu thiên hạ rất khoái nhậu mà lại tốt hơn các thứ rượu nhum khác.

Hãy coi cho kỹ kẻo lầm thứ giả, hãy nài cho phải, cái xe có đóng nhãn trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

LỜI RAO CẦN KÍP

Hội chánh *Agence économique de l'Indochine* ở tại *35 rue Tronchet Paris (8e).*

Muốn hỏi thăm đều chi cứ do nơi đó.

Thợ khăn đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.

Kính bùng quí ông dùng khăn đen rõ:

Tôi thiệt rành nghề thợ khăn trên 15 năm rồi, nên làm đủ kiểu các thứ khăn nhiều lớp; ít lớp, lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo kiểu nầy rất khéo. Như là thứ lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thứ lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà thôi. Song có thứ khăn bịch theo kiểu cúp tóc, quí ông muốn kết dính lại một lần bịch lên đề xuống như dùng nón vậy rất tiện, thì phải đo (contour de tête) mấy tấc phân và mấy lớp dày mỏng xin chỉ rõ trong thơ và chỗ mấy ông ở đặng tôi làm rồi gởi lại tiền sở phí tôi chịu mà phải trên 2 khăn.

Khăn đặt có hai giá tùy theo hàng nặng nhẹ:

Hạng nhứt, bùng và nhiều Bombay 1 khăn..... 2$50

Hạng nhì, bùng và nhiều Bombay 1 khăn..... 2.00

Còn nhà buôn bán muốn mua sỉ có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định giá cho đề bán.

Củi xin quí ông hãy mua khăn của tôi làm thiệt khéo và kỹ cang, chắc lắm, lâu hư mà lại giá rẻ.

Kính cáo

NGUYỄN-VĂN-BÚP

Thợ khăn đen

Fils de M. Hoài, Propriétaire à Suối đờn Bình-nhâm (Lái-thiêu)

THƯƠNG TRƯỜNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

CÁC VẬT THỔ SẢN	CÂN TA	GIÁ BẠC
Cải lò	Thước chuông	1 50 tới 2 00
Cây trầm 0=45 tới 0=50	»	0·80
Cây đề nhuộm: vàng	một tạ	2.00
Cây đề nhuộm: vàng lợt	»	2.50
Cây đề nhuộm: đỏ	»	1.50
Gạch tiều	một muôn	85.00
Gạch Bắc-kỳ	một ngàn	130.90
Gạch Hồng-mao	»	150.00
Gạch xi-măn: đặc hạng nhứt	một trăm	6.50
Gạch xi-măn: đặc hạng nhì	»	3.50
Gạch xi-măn: có lỗ	»	6.50
Đầu khấu: hạng nhứt và hạng nhì	60 kil. 4	200 tới 300
Đầu khấu: rừng	»	20 » 30
Cao-su: annam	»	Nominal
Cao-su: Lào	»	»
Vôi bột	»	0.95
Vôi cục Bắc-kỳ	100 kil.	1.35
Sáp ong	60 kil. 4	70 » 85
Heo sống	100 kil.	27 » 33
Dừa khô	68 kil.	8.00 » 10.00
Sừng: trâu	»	10.00 » 11.00
Sừng: bò	»	27 » 29
Sừng: nai	»	27 » 29
Bông: không hột	60 kil. 400	47 » 49
Bông: còn hột tùy hạng	63 » 420	11 » 13
Tôm khô không vỏ, hạng nhứt	60 » 400	40 » 46
» hạng thường	»	25 » 35
Tôm khô còn vỏ	68 kil.	20 » 25
Vân nhựa số 1	60 » 400	130 » 1.50
» số 2		100 » 130
Nhựa son chưa lọc	«	25 tới 27
Đậu phụng	«	5 00 » 6 00
Hột sen	68 kil.	9.00 tới 10.00
Dầu cá	68 »	8.00 » 9.00
Mỡ heo	100 »	45 » 50.00
Dầu phụng	68 »	23.00 » 25.00
Dầu dừa	68 »	17.00 » 19.00
Cải Cao-mên	60 » 400	4.50 » 6.00
Đậu khô Nam-kỳ	60 kil. 400	2.50 » 4.00
Bếp trắng	100 kil.	1.80 1.90
Bếp đỏ	»	2.70 2.80
Cau khô	75 kil.	28 tới 36
Da: trâu	68 »	40 » 42
Da: bò	»	39 » 41
Da: nai	»	41 » 43
Hồ tiêu: có giấy	63 kil. 420	35 » 36
Hồ tiêu: không giấy	»	29 » 30
Tiêu sọ có giấy	»	»
Khô tra	60 kil. 400	18 » 20
Mây sợi	»	5 » 7
Ngói móc	một muôn	65 »
Ngói ống	»	35 »
Ngói Bắc-kỳ	một ngàn	55 »
Bong bóng cá: hạng nhứt	60 kil. 400	220 tới 300
Bong bóng cá: » nhì	»	150 » 220
Bong bóng cá: » ba	»	30 » 50
Bong bóng cá: » tư	»	30 » 40
Tơ: Tânchâu	150 cân	360 400
Tơ: Batri-Mocay	»	340
Tơ: Cambodge	100 »	360 » 400
Mủi	60 kil. 400	3·10

Tại nhà in "Imprimerie de l'Union" có bán sẵn và bán lẻ các thứ thơ tuồng và sách để kẻ sau đây, vị nào muốn mua xin viết thơ cho M. Nguyễn văn Của, Directeur de l'Imprimerie de l'Union 157, Rue Catinat Saigon. Vị nào mua sỉ thì sẽ được hồi hồng.

1 Tam-quốc diễn nghĩa đọ 1 à 31	Mỗi cuốn	0$60
2 Chi-công đọ 1 à 11	»	0 48
3 Phán-trang-lầu đọ 7 à 8	»	0 48
8 0$30		
4 Ngũ-hổ bình-tây đọ 1 à 9	»	0 48
5 Gia-cầu đọ 1 à 12	»	0 30
6 Thuyết-trí quá giang đọ 1 à 2	»	0 30
7 Tây-dường đọ 1 à 2	»	0 40
8 Sương vân quang đọ 1 à 2	»	0 40
9 Long đồ công-án đọ 1 à 4	»	0 48
10 Bạch-trang-quân đọ 1 à 4	»	0 45
11 Mai-hương ngọc đọ 1 à 4	»	0 48
12 Hoạt phi đọ 1 à 27	»	0 48
13 Tiết đinh sang chinh-tây đọ 1 à 11	»	0 48
14 Tam hạ nam-dường đọ 1 à 5	»	0 48
15 Truyện dời xưa	»	0 50
16 Tam-tự-kinh	»	0 50
17 Vân-tiên	»	0 40
18 Nam-kỳ phong tục đọ 1 à 2	»	0 40
19 Sử-công đọ 1 à 2	»	0 25
20 Thoại-khanh châu-tuấn	»	0 30
21 Nam sử hôn-nhơn đọ 1 à 2	»	0 40
22 Lâm-sanh xuân-nương	»	0 30
23 Lâm-sanh lâm-thoại	»	0 30
24 Phụng-tiêu ký-duyên	»	0 25
25 Khi-thập tử hiếu	»	0 30
26 Ngọc-hoàn ký đọ 1 à 6	»	0 60
27 Triều-minh khổ-chuyện	»	0 30
28 Tô-đông tử-thố	»	0 10
29 Thiên Hương	»	0 30
30 Thạch-sanh lý-thông	»	0 30
31 Tuồng Tam-quốc quá giang	»	0 40
32 Tuồng Tam-quốc Tam-sĩ thảo lư	»	0 45
33 Tuồng Phong-thần	»	0 40
34 Kim-Vân-Kiều	»	0 30
35 Kiều phú	»	0 20
36 Trương-ngọ thơ	»	0 [illegible]
37 Tuồng Sơn-hậu	»	0 50
38 Cho hát gộp	»	0 30
39 Hát hoá linh	»	0 25
40 Tuồng Khứ-điện nhị-Siêu đọ 1 à 3	»	0 20
41 Thơ cha mẹ dậy con đọ 1 à 2	»	0 25
42 Trần-trà bôn	»	0 30
43 Giải buồn	»	0 40
44 Chiêu-quân công hồ	»	0 30
45 Lang châu thơ	»	0 30
46 Ngũ-hổ bình-nam đọ 1 à 5 từ 1 đến 4, 0$40 quyển thứ 5 0$35		
47 Bích-đẩy Nam bình	Mỗi cuốn	0$ 30
48 Tôn đức kiêm	»	0 30
49 Nhơn đức tranh	»	0 50
50 Dối sa 5 aperół	»	0 30
51 Kim Vân Kiều	»	1 00
Kim Vân kiều (cổ bình)	»	2 00
52 Chuyện đời xưa	»	0 50
53 Đông Âu tự vị	»	0 40
54 Lytholoitre annamitica	»	0 90
55 Binh-nguyệt vấn đáp	»	0 30
56 Kim tây linh tử	»	1 20
57 Thiệt hành điều lược	»	0 50
58 Thiện ác hữu báo	»	0 10
59 Tiểu triệt nghiệp	»	0 10
60 Dictionnaire français anglais et annamite	»	4 70
61 Dictionnaire » et annamite	»	0 50
62 Petit atlas de la Cochinchine	»	0 50
63 Cours Gradué de langue française	»	0 20
64 Nam phong	»	0 40
65 Ru tình	»	0 20
66 Pyrotechnie	»	0 40
67 Chữ đọc tân bình	»	0 40
68 Dictionnaire [illegible] de Géographie	»	0 35
69 Lectures [illegible]	»	1 50
70 Bài vật [illegible]	»	0 30
71 Văn phép	»	0 50
72 Recueil d'exercices sur le calcul [illegible]	»	1 00
74 Ngôi biết tính	»	0 20
75 Quốc ám tiết đọ 1 à 3	»	0 40
76 Chánh đức du Giang nam đọ 1 à 4	»	0 30
77 Dictionnaire Annamite français (broché)	»	3 50
78 Dictionnaire » (relié)	»	4 50
79 Dictionnaire français-annamite broché	»	4 50
80 Dictionnaire » (relié)	»	5 50
81 Dictionnaire [illegible] franco-annamite	»	0 90
82 Méthode de lecture illustrée franco-an.	»	0 60
83 Méthode de lecture illustrée en français	»	0 60
84 Méthode de lecture illustrée en quốc-ngữ	»	0 60
85 Morale de leçon de choses	»	0 60
86 Morale pratique en français	»	1 00
87 Morale pratique en quốc-ngữ	»	1 00
88 Manuel de conversation franco-annamite (Bouet)	»	2 00
89 Traité et Rapports	»	3 00

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chư vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo, chạy đăng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ)

Nếu chư vị muốn bàn tính giá riêng đặng mà lập hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, đủ nhà, nền đúc, ráp máy, cùng chạy đến khi vân vân, nói tắc một đều nghĩa là chạy được.

Nếu chư vị muốn cách dễ trả tiền và thi hành cho gấp các việc của chư vị sai khiến, thì nên đến tại hãng.

Bonnefoy & Cie

Sté Maritime et Commerciale du Pacifique
Sté Anonyme au Capital de 12.000.000 francs
SUCCESSEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và hãng nầy sẽ chỉ các đều cần ích cho, hoặc đưa coi kiểu thứ (bản đồ) cùng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có rằng đã có chịu cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

Sau nầy hãng chúng ta cho chư quí vị đặc nhà máy của chúng ta hay rằng: Chư quí vị ở xa xuôi không tiệng bề giao thiệp buôn bán lúa gạo cùng ngoại quốc thì hãng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho nghĩa là chịu giá cả dùm cho.

Hãng chúng tôi cho chư quí vị hay rằng Tại hãng có sang *Tàu-khỏi* (chaloupe) à vapeur) *mới* và *cũ*, như chư quí vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng mà suy tính.

Lời tự thuật của một người đi du lịch

(Récit d'un touriste)

Trong buổi tôi đi du lịch xứ nầy sang xứ kia tôi hay xài thuốc điếu không biết bao nhiêu mà kể.

Tôi hút đủ thứ thuốc bán các nơi, duy có thứ thuốc điếu Cigarette Diva *thiệt ngon hơn hết, hút nó không khô cổ và khỏi sanh bịnh hoạn, vì thuốc nầy không có nhựa như các thuốc kia, khói nó thơm tho và điện lắm.*

Có bán trong các tiệm bán đồ tạp vật (épiceries) và trong các quán cafè.

PILULES FOSTER

Remede spécial pour les maladies des reins et de la vessie

(Pilules Foster pour les Reins)

(Pilules digestives Foster)

La Véritable Marque

(Etiquette jaune.)

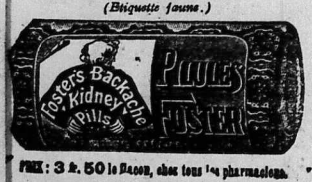

PRIX : 3 fr. 50 le flacon, chez tous les pharmaciens.

TRẠI THỢ-MỘC CHẠM VÀ CẨN

Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

Tại chợ Lái-thiêu, đường Abattoir

Trại tôi dùng toàn cẩm-lai, trắc, gõ đóng các món theo kiểu kim thời.

Bàn tròn đều: mặt cẩm-thạch, thành cẩn hay không; mặt gõ liền bốn kiểu.

Bàn bàn: mặt cẩm-thạch, thành cẩn hay không; mặt gõ liền, bốn trụ, một trụ.

Bàn lầu 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn lết.

Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ cẩn hay chạm vàng ba, hai, một, vân, vân.

Quí ông muốn đặt xin gởi kiểu hay là đến tại nhà tôi lựa mua đồ có sẵn.

Tự-vị Pétrus Ký

Cuốn tự-vị Pétrus Ký Langsa dịch ra quốc-âm, in lần thứ nhứt đã hết lâu rồi. Bởi nhiều vị muốn mua mà không có, nên nhà-in Union in lần thứ 2e édition giúp ích cho trong xứ. Tuy giấy còn mắt mặc lòng giá bán cũng không đổi Cứ mỗi cuốn sáu đồng (6$00). Mà vị nào muốn mua trả bạc trước bây giờ, lại để cho giá nhẹ hơn năm cắc, là tra năm đồng rưỡi thôi.

Muốn mua cứ việc đề gởi ngay cho :

M. Nguyễn-văn-Của
Directeur de l'Imprimerie de l'Union, 155-157 — Rue Catinat
Saigon.

BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE

TRUNG PHÁP THIỆT-NGHIỆP NGÂN HÀNG

ĐẠI-PHÁP NẶC DANH CÔNG TY TƯ, BỐN 45 TRIỆU QUAN

Hội trưởng quản-lý : ông André Berthelot
—Chánh Tổng-lý : ông A. Pernotte

Chánh hội sở tại Paris, số 74 đường Lazare
Chánh hãng ngánh tại Pékin (Bắc-kinh) tại Trung-quốc.

HÃNG NGÁNH TẠI Shanghai, Tiên-Tsin Hongkong và Saigon.

Có đặt Thông-quán (Correspondants) khắp toàn cầu, nơi các xứ phiên-thạnh.

Chủ hãng : TẠI PHÁP-QUỐC.— Société Générale pour développer le Commerce et l'Industrie en France (Thương-mãi kỉ-nghệ ban bố đại công-ty).

Tại Luân-Đôn : ANG-LÊ.— Hãng London County et Werminster Bank L.D.

Tại Niễu nước? (New York Huê-Kỳ) — MM. Redmond et Co.

Hãng ngánh Saigon
8, quai de Belgique và 2, rue d'Adran

Tính toán các thứ sổ sách nhà nước.

Tính tiền (đủ thiếu) bằng phiếu cho vay bằng bạc đồng (piastres) lời hai ly 2%

Tính tiền (đủ thiếu) bằng tiền quan (francs) có thể thối lại bằng phiếu vay, hoặc cần trừ bằng các thứ tiền tại Pháp-quốc lời hai ly rưởi (21/2%)

Tính tiền gởi vào Caisse d'Epargne (Kho Tiết-kiệm) hậoc bằng tiền quan (francs) hoặc bằng bạc đồng (piastres). Về cách thức xin đến hỏi thăm.

Gởi tiền có định lệ, hoặc tính bằng tiền quan (francs), hoặc tính bằng bạc đồng piastres). Về giá bạc và cách thức, xin đến thương nghị).

Trả nợ thế có tiền đầu (Escompte) và lảnh đòi nợ các giấy tờ về việc thương-mãi.

Sang giấy chịu nợ (traites), phiếu nợ (chèques.) hoặc sang giấy nợ tại các xứ phiên-thạnh.

Cho hay và thi hành các việc cho nhà buôn-nợ (Bourse) ăn chung các nơi.

Cho mượn tiền trước mà phải thế hưu hàng hóa cùng là ván khế.

Tổng-lý
A. BERTHIER.

Pháp-Việt Khách-lầu

(HÔTEL DE FRANCE)

N° 153 Rue Catinat Saigon

HUỲNH HUỆ KỲ, QUẢN LÝ

Kính cùng quí ông quí bà rõ, tôi là chủ tiệm ngủ Nam-hồng-Phát Saigon, nay tôi cũng làm quản-lý tiệm ngủ Pháp-việt Khách-lầu số *153-155* đường Catinat, tôi mới sửa lại phòng rộng mát, sạch sẽ, có đường sắt, ván gỗ, nước trà và mỗi hạng phòng đều có (Douche) phòng tắm và cầu tiêu phân biệt sạch sẽ lắm xin quí ông quí bà thừa dịp đi Saigon, ghé lại tiệm Pháp-việt Khách-lầu mà nghỉ, thì tôi sẵn lòng tiếp rước quí ông quí bà luôn luôn.

Giá tiền phòng

Ngoại hạng	24 giờ	1$50
Hạng nhứt	24 «	1 40
— nhì	24 «	1 20
— ba	24 «	1 00

Cách tranh thương

Muốn buôn bán cho đắt mối hàng, thì phải đốt đèn cho thiệt sáng.

Người buôn bán âu-châu cũng dùng cách đó ; người china họ cũng dùng cách ấy.

Vậy thì đồng-bang nên đến tiệm Lục-tỉnh khách-lầu số 82 đường d'Espagne chợ Saigon, mà mua hoặc đèn khí, hoặc đèn lòa hiệu Best, mà đốt cho sáng; thì cuộc buôn bán mới thạnh vượng.

Tiệm đó có đủ các thứ đèn đẹp đẽ ; và bán rẻ hơn các nơi./.

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRES

NGUYỄN-CHÍ-HÒA

SAIGON — *83, Rue Catinat, 83* — SAIGON

Tiệm tôi có 30 thợ giỏi Bắc-kỳ làm: nhiều kiểu nón nhẹ, lớp NỈ-NHUNG, BỐ-TRẮNG VÀ VÀNG KAKI, GIÀY đóng thiệt chắc, bằng DA-TÂY có đủ thứ màu DA.

Tôi cũng có thợ khắc CON-DẤU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐÁ CẨM-THẠCH đủ kiểu. Đã có nhiều vị ở LỤC-CHÂU mua sỉ NÓN VÀ GIÀY của tôi, đều được vừa ý hết và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY thiệt tốt mà giá lại rẻ, và làm thiệt mau. Xin quí vị chiếu cố cho việc buôn bán của đồng bang ta được thạnh lợi trong lúc này.

Có sách mẫu (Catalô) gởi đi tặng quí khách.

BÁN SỈ CÓ GIÁ RIÊNG

NGUYỄN-CHÍ-HÒA kính mời.
83 Rue Catinat.—Saigon.

Phnom-Penh Bazar

TRƯỜNG-XUÂN

Giá bán sỉ

Nức áo hành tô màu ka-ki n° 5503 — 12 nức	0$35
Kiền đề kính chụp, máy chạm lộng, xuy vàng, kiền dày, cắc bìa (forma visite) 0m066 × 0m09 — 12 cái	3 50
Hình búp bê (poupée) mặc áo có ren — 12 con	2 50
Cán viết đựng mực ngòi xuy vàng n° 2925—12 cây	3 20
Giấy viết thơ có gạch hàng — 0m22×0,13 mỗi xấp 100 tờ đôi — 12 xấp	5 00
Bâu trắng để lót cổ áo dài (Annam)— 12 cái	1 70
Khăn bàn lông dệt bông hoa hồe, 0m67×1m45—12 cái	9 00
Giấy viết thơ « Idylle » mỗi hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu — 12 hộp	8 5
Kiền đề lộng hình, bìa xuy ni-kền, có bông nổi — 0m11 × 0m16 — 12 cái	5 10

Gởi contre remboursement.

LÝ-HỮU-DỰ.
25-26 Quai Piquet Phnom-Penh.

HOẢI DƯƠNG BINH

Muốn trừ cái bịnh hoải dương thì phải lựa thứ thuốc bổ huyết bổ cân mà uống mới đặng.

Trong cái bịnh hoải dương nầy có nhiều cớ, một là não-cân có bịnh, hai là cốt chẩy suy khuyết.

Thường lề cái việc giao cấu thì nó tùng hơi não-cân, nếu não-cân hư bại thì tinh tư dực loại-đọa. Bởi vậy ai có bịnh ấy nên uống thuốc Pilules Pink là một vị thuốc bổ não, cái sức nó bổ huyết bổ cân hay làm cho ngũ tạng lục phủ hưng vượng, thân thể tráng kiện, chẳng những siêng sẳng trong việc làm ăn, mà lại năng du hí du thực nữa.

Tuy Pilules Pink tánh được mãnh liệt như vậy mặc lòng, chớ kỵ trung hiếu hậu, uống nó vào vô hại.

Tại xứ Thổ-nhĩ-kỳ và xứ Ai-cập là chỗ đờn ông hay có năm thê bảy thiếp, thì hoàn thuốc Pilules Pink bán đắt vô cùng, thiên hạ ưa dùng vì nó chữa cái bịnh hoải dương hay rất rất lẹ.

PILULES PINK

(Bổ hoàn linh đơn)

Trong các tiệm thuốc có bán, có trữ tiệm thuốc của ông ở MAIN et LAURENT Pharmacie de Normale, Saigon.

Mỗi hộp giá là 3 quan 50 ; 6 hộp 17 quan 50.

TRỢ GIÚP MAY

(La meilleur des médicaments)

Nếu chư-tôn đau ốm vì, dư không được tiêu, trong bao tử hay bên bọt khó chịu, bồng ăn thì chư-tôn hãy mua rượu Quina Gentiane mà uống một ly nhỏ trước bữa cơm, rồi sau bữa cơm uống một ly nữa.

Rượu nầy có bán trong các tiệm hàng-xén.

XÀ-BÔNG MẠT-XÁY

Hiệu con Rồng

HẢO-VĨNH Công-ty

EXTRA PUR

LE DRAGON

SOCIÉTÉ DES TABACS
DE L'INDOCHINE
(Đông-dương Yên-thảo Công-ty)
Tư-bổn : 6.000.000 fr.

Sở chính Công-ty tại PARIS
Sở Cai-trị và nhà công-xưởng tại HANOI
Trại trồng thuốc lá tại KIM-XUYÊN và VĂN-KHÊ

THUỐC CHỦA VẤN
VÀ THUỐC VẤN RỜI
HIỆU
« COQ » (Con Gà)
Vị ngon — Giá rẻ — Nên hút
VÀ THỨ THUỐC LÁ VẤN RỜI HIỆU
PAGODE (Cái chùa)

Cách làm mau té tiền

Viết thơ cho hãng Annam, Hảo-vĩnh Công-ty, 146 bis Rue Lefèbvre bieu gởi contre-remboursement (cách tiền trao của lãnh nơi nhà dây-thép một hộp một trăm ve dầu Essence de menthe, hiệu Lò-tiên, tốt nhứt trong cõi Đông-dương, giá là mười lăm đồng (15$00) mà thôi. Về bán lẻ lại cho trong vòng quen lớn một ve hai cắt (0$20) — mỗi ve lời 5 su, một trăm ve lời 5 đồng bạc, mười hộp lời năm chục, một trăm hộp lời năm trăm đồng bạc !

Viết thơ đi, đừng bỏ qua dịp làm té tiền, uổng lắm. Ban đầu lời ít sau lời nhiều, bán buôn quen thói, làm giàu chẳng bao lâu !

Cho không ! Hãy coi cho kỹ. — Kể từ ngày nay một trăm người nào gởi thơ đến mua dầu trước, hãng Annam Hảo-vĩnh Công-ty sẽ vui lòng gởi cho không một kilo xà-bông mạt-xây thiệt, hiệu ngựa một sừng. (La Licorne), tốt nhứt trong cõi Đông-dương *hay là* một ve dầu thơm Essence pour Lotion : Eau de Cologne, Quinine, foin coupé để làm đủ một lít các thứ dầu thơm ấy, tùy thích ai muốn thứ nào cũng được !

Hãy viết thơ mau đi, đừng bỏ mất cơ hội làm té tiền uổng lắm.

Hãng Annam, Hảo-vĩnh & Cº,
146 bis Rue Lefèbvre Saigon,
Kính đốn.

XÀ-BÔNG MẠT-XÁY

Hiệu con chim Ác-là

HẢO-VĨNH Công-ty

LA PIE

"NAM-PHONG"
MỖI THÁNG XUẤT BẢN MỘT KỲ
Giá
Trọn năm . . . . . 4$00
Sáu tháng 2 00
Mỗi số 0 40

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀN
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông GUILLIÉ
THƯỚC HOÀN KHÔ

KHOÁN CHẤT THỦY
VICHY
PHÁP-QUỐC-TUYỀN
VICHY CÉLESTINS
VICHY GRANDE-GRILLE
VICHY HOPITAL
VICHY-ÉTAT DIỀU TỀ
EAU VICHY-ÉTAT
PASTILLES VICHY-ÉTAT
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT

Có MỘT MÌNH NHÀ MÁY CÓ TUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐÚC SÚNG VÀ LÀM XE MÁY
TẠI THÀNH St-Étienne
Mà thôi
Có Bán SÚNG
xà thơ và đồ kiểu, bi,
ĐỒNG-HỒ, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ
và đồ NỮ-TRANG. Bán đồ tốt lại giá rẻ
Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin đề thơ như vầy !
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 30 rue Catinat. — SAIGON
MRS F. MICHEL, CAFFORT Successeur
Cửa hàng SAIGON

Saigon — Imp. de l'Union
L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Certifié le tirage ?
Ceux mêlés
Saigon le 27 février 1920